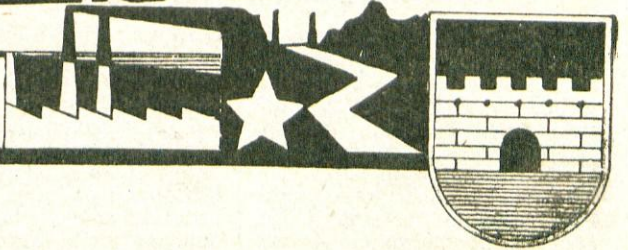

TRŽIŠKI VESTNIK

LETO IV.

Tržič, 1. oktobra 1955

Št. 15

Doslej največja delegacija Francozov pri spomeniku v Podljubelju

24. in 25. septembra je bila v Sloveniji 47-članska delegacija francoskih internirancev iz druge svetovne vojne. Ta delegacija je bila doslej največja, ki je obiskala nekdanje taborišče v Podljubelju.

V soboto, 24. septembra so si gostje ogledali Begunje, Drago, Bled in Ljubljano. V Ljubljani so se poklonili pred grobnico narodnih herojev, nato so si ogledali še muzej NOV in spomenik na Urhu pri Ljubljani.

V nedeljo, 25. septembra pa je delegacija priredila pred spomenikom na Ljubelju žalno komemoracijo. Žalne svečanosti so se udeležili še zastopstvo republiškega odbora ZB NOV, narodni heroj Rudolf Janko, predsednik obč. ljudskega odbora tov. Cerar, predsednik obč. odbora ZB tov. Jagodic in ostali zastopniki množičnih organizacij in precejšnje število ostalih državljanov. Slovesnosti se je udeležil kot zastopnik francoskega ambasadorja iz Beograda francoski konzul iz Ljubljane.

Svečano komemoracijo je pričel tov. Jagodic Franc - Krstan, ki je v imenu občinskega odbora ZB NOV pozdravil goste, nato je govoril tov. Tišler Janko - Žaromil o trpljenju internirancev v taboriščih Mauthausen in Podljubelj. Govorili so še zastopniki gostov in pa francoski konzul iz Ljubljane.

Po končani komemoraciji so si gostje ogledali predor in obujali bridke spomine, saj jih je bilo med njimi več, ki so težka leta preživeli v taborišču v Podljubelju.

Popoldne so se francoski gostje vrnili v Tržič, kjer so imeli kosilo, zvečer pa so se vrnili nazaj v Francijo.

Govor tov. Tišlerja

Dragi francoski gostje, tovariši in tovarišice!

Meseca aprila 1937. leta je bil ob priliki ustanovnega kongresa KP Slovenije izdan proglas, v katerem najdemo tudi te vrstice:

»K. najbolj življenjskim vprašanjem slovenskega naroda spada nevarnost, ki preti Slovincem s strani fašističnih napadalcev Nemčije in Italije. Slovenija je jabolko, ki ga hoče hitlerjevski fašizem pogoltniti ob prvi priliki. Slove-

nija leži v območju njihovih neposrednih imperialističnih namer, za to ji pripravljata ti dve fašistični državi novo razkosanje in podjarmljenje, ki bi postavilo pod vprašanje nadaljnji obstoj slovenskega naroda sploh. To ni nevarnost, ki lahko vznikne šele jutri ali pojutrišnjem. To je že danes največja nevarnost za slovenski narod in se je zato proti njej treba boriti danes, kajti ona se da odbiti. Gre za srečo, nezavistnost, usodo in bodočnost slovenskega naroda.«

Da je to res, smo se mi sami prepričali, kajti doživeli smo vse grozote, katere so nemške oborožene sile počele nad malim izdanim slovenskim narodom. Spomeniki, grobovi talcev, sirote, vdove, invalidi in koncentracijska taborišča nam danes jasno govorijo o grozodejstvih, katera so Nemci in Italijani vršili po državah, kjer so se nahajali.

Francoski tovariši, ki se nahajajo med nami, so prišli na kraj, kjer je stalo koncentracijsko taborišče Podljubelj, del taborišča Mathausen. Jaz sem že lansko leto opisal v kratkih črtah zgodovino tega taborišča. To leto pa je izšla knjiga v francoskem jeziku, kjer so zbrani zgodovinski drobci podljubeljskega taborišča. Danes ne bi hotel ponavljati iste stvari, toda ko govorim o taboriščih, potem bi omenil samo nekaj podatkov, ki dovolj jasno obeležujejo cilj ustanovitve koncentracijskih taborišč, predvsem taborišča Mauthausen.

Aprila meseca 1945 je bilo ameriškemu vojnemu ministertvu dostavljeno poročilo, ki so ga zbrale zavezniške armade. V teh poročilih beremo, da je bil cilj taborišč, da se spremene v tovarno za uničevanje človeškega življenja. Za antifašiste ni bila dovolj navadna smrt, temveč so za uničevanje njihovega življenja uporabljali sledeča sredstva: najtežja dela, stradanje, mučenje, stalno pretepanje in zbitje v prostorih, kjer je bilo skoraj nemogoče živeti.

Taborišče Mauthausen, ki je bilo osnovano leta 1938, se nahaja 170 km od Dunaja. Od takrat pa do konca vojne je skozi to taborišče šlo okrog 200 tisoč ljudi. Po uradnih podatkih je bilo v tem taborišču 122.767 mrtvih. Po narodnosti: Rusov 32180, Poljakov 30203, Jugoslovancev 12890, Italijanov 5750, Grkov 370, Belgijcev 742, Francozov 8203, Madžarov 12923, španskih republikancev 6502, Čehoslovakov 4473, Avstrijcev 235, nemških antifašistov 1500 in nekoliko tisočev državljanov drugih držav, kot na primer Luksemburžanov, Holandcev, Angležev, Američanov itd.

5. maja 1945 je bilo taborišče Mauthausen kot poslednje koncentracijsko taborišče v Evropi osvobojeno. Nemci so hoteli izbrisati vsako sled in po načrtih, katere so izdelali, so v dneh od 28. aprila do 4. maja 1945 leta s plinom zadušili 1500 političnih internirancev.

Od načinov mučenja v taborišču Podljubelj pa bi hotel omeniti samo enega: 19. aprila 1944 je eden od kaznjencev, Poljak po rodu, pobegnil. 25. dne istega meseca je bil ujet na koroški strani in ves krvav pripeljan v taborišče. Takoj so bili sklicani vsi kaznjenci v taborišču. Interniranci so morali napraviti špalir svojemu tovarišu Poljaku, skozi katerega je moral iti dvakrat ves

Vsebina
današnje številke:
Skozi Št. Vid v Srbijo
(Spomini na nemška
izseljevanja l. 1941)

Na Koroško!
(Nadaljevanje)

V senci košatih borov ...

500 km z avtobusom po
Koroškem in Štajerskem

Camping »Tominčev
slap« v prvi sezoni

Teden otroka 2.—9. okt.

Leše in tuji svet

»Kje gori? Kaj gori?«

II. mednarodni turnir v
Portorožu

pretepen in govoriti v francoskem in poljskem jeziku: Camarades, je suis de retour et je serai pendu! (Tovariši, vrnjen sem in obešen bom.) Pred špalirjem kaznjencev so stali SS-ovci in gledali vsakogar v obraz, da ne bi kdo zamižal ali pa pogledal drugam, ko so mučili sotrpina. Ako je SS-ovec opazil koga, da ne gleda mučenja svojega tovariša, ga je udaril po obrazu. Po dvakratnem prehodu skozi špalir so SS-ovci zvezali Poljaka ter ga topli z bikovko tako dolgo, da se je onesvestil. Nato so ga polili z vodo. Ko se je žrtev zavedela, so nadaljevali s pretepanjem do nezvesti. Potem so ga še enkrat polili z vodo. Po dveh urah mučenja so kaznjence na pol mrtvega odpeljali, ga obesili in nato zažgali.

Ameriški podoficir Mik Thasik iz New Yorka je pisal ameriškemu vojnemu ministertvu, potem ko je obiskal koncentracijsko taborišče Buchenwald: »Ako bi bil doma, ne bi mogel verjeti, da so ljudje zmožni kaj takega storiti.«

Podljubeljsko taborišče nam je resen opomin, da borba za svobodo ne sme štediti človeških življenj in da je enotnost v borbi proti skupnemu sovražniku več kot potrebna. Zato danes skupno z bivšimi francoskimi interniranci, ki so bili v tem taborišču, ključno: »Nikdar več Mauthausna!«

Našim bralcem in naročnikom!

Vse naše naročnike in bralce prosimo oprosteno za zastojo, ki je nastal v zadnjem času v izhajanju našega lista. Vzrok zastoju so bile obsežne preureditve obratnih prostorov v tiskarni, zaradi česar je bila zmogljivost tiskarne občutno zmanjšana. Upamo, da bo poslej naš list spet lahko redno izhajal.

Uredništvo
»Tržiškega vestnika«

Skozi Št. Vid v Srbijo

Spomini na nemška izseljevanja l. 1941.

Razpad stare Jugoslavije sem doživel v Poljanah nad Šk. Loko, kjer sem bil takrat v službi. V Poljane so najprej prišli Italijani, pozneje pa Nemci. Ko so šolo dokončno zaprli, sem šel v Tržič, da bi dobil kako delo. Pred hotelom Pošta se je šopiril Hanzi Golmajer — ves oportan in ves zlat. Poznala sva se še, ko je bil na Kofcah za pastirja in na Zelenici za nosača, v resnici pa je bil samo petokolonaš. Povedal sem mu, da iščem dela in v šali pripomnil: »Če me ne bodo prej zaprli«. »Ja, sa učitelje je nefarn« je dejal. Potegnili je iz žepa šop lepih pisem in se pobahal, koliko tržičkih gospa ga vabi na večerjo. (Naj bodo gospe brez skrbi, imen ne bom navajal!)

Dela seveda nisem dobil. Drugo jutro, 5. junija, sem šel s kolesom nazaj v Poljane. Komaj sem se malo oddahnil in šel na vrt, se je pred hišo ustavil lep črn avto. Iz njega je stopil gestapovec, me vprašal, če sem ta in ta. Kratko mi je ukazal, da moram z njim, s seboj pa smem vzeti nekaj perila, odejo in 25 RM denarja. V 10 minutah sem moral biti pripravljen. Zena se je še kar junaško držala, čeprav je bila komaj dva meseca pred porodom.

V Šk. Loku so nas na policiji še enkrat popisali, potem pa nas odgnali v sodniški zapor. Prvič sem videl zapor od znotraj in bilo mi je bolj smešno kot hudo. V ženski celici, kjer nas je bilo stlačjenih 16, je bilo dovolj umazano, tako da smo le z gnušom posedali po umazanih pogradih. Tudi kibla je strašno smrdela in razni napisi po stenah so še bolj povečali odvratnost. Ves razgovor med nami se je vrtel okoli vprašanja, zakaj so nas pravzaprav zaprli. Takrat pač še nismo poznali nemških namenov in metod.

Drugi dan so nas popoldne naložili na avtobus in odpeljali v Št. Vid v škofijsko gimnazijo. Ko so ponovno popisali nas in naše prednike nazaj tja do praprababice, so nas vtaknili v 14. »belekšaft«. Sobni starešina, tudi zapornik, nam je razložil hišni red. Za vsak najmanjši prestopok bi bil lahko »sofort eršosen«. Soba je bila velika: prejšnja študentovska spalnica z betonskimi umivalniki. Ob stenah in na koncu je bila po tleh razgrnjena slama in ograjena z deskami. Prostora smo imeli malo za gibanje in spanje. Pozneje je prišlo le 48 cm prostora na slamo na osebo. Vstajali smo ob 6. uri, se umili in šli stat na hodnik, dokler redarji niso pospravili sobe. Stali smo seveda v pozoru. Okoli sedmih je bil zajtrk: črna kava in košček kruha. K zajtrku smo hodili v obednico v srednjem traktu v pritličju. Šli smo drug za drugim v ravni vrsti kot neskončen trak, tesno ob desni strani hodnikov in z

obratom glave na vsakem oglu pozdravljali stražarje. Nekoč sem šel tik za Jožom Čopom. Kdor ga pozna, ve, kakšen šalivec je. Pred vsakim stražarjem je napravil tako strašansko neumno resen obraz, da se je bilo težko vzdržati smeha. Mi smo vedeli, da brije norce iz njih, večina stražarjev pa je jemala stvar resno in Joža je bil tu in tam celo deležen pohvale nad strumnim pozdravom. V obednici smo sedli k pripravljenim mizam, seveda vse v popolni tišini. Na komando smo pričeli jesti, na komando nehali, vsi naenkrat vstali. Točno je bilo predpisano, v katero roko moraš prijeto skodelico, v katero žlico in kako ju oddati pri izhodu. Gibali smo se kot avtomati. To se je ponavljalo dan za dnem, zjutraj, opoldne in zvečer. Hrana prve dni še ni bila tako slaba, zaloge v zavodu so bile velike, le zabeleženo ni bilo skoro nič. Za 850 ljudi so porabili na dan 2 kg masti. O hrani bi več vedeli povedati drugi Tržičani, ki so bili zaposleni v kuhinji — Lavš Mirko in Kurmik Miha. Pozneje se je hrana poslabšala in kdor ni dobil od doma paketa, je pošteno stradal. Enkrat tedensko smo smeli prejeti paket s pe-

rilom in hrano ter pismo, katero pa je moralo biti pisano nemško. Seveda smo iztihnili tudi marsikatero slovensko pismo. Specialist za to je bil Mežek Pepe. Ta je imel nalogo popravljati po zavodu pipe in ključavnice. Tako je imel skoro prosto gibanje po vseh prostorih in okoli stavbe. Bil pa je tudi pogumen. Vzel je v roko kanglico z minijem in predivom ter jo gladko mahnil mimo stražarja v Št. Vid s pošto. Meni in mnogim drugim je na ta način napravil veliko tveganih uslug. Pepka ni več, baže so ga Nemci pozneje obesili na Štajerskem. Naj mu bodo te vrstice v hvaležen spomin!

Dan pa je bil razdeljen takole: Po zajtrku do devetih nismo smeli početi ničesar. Od 9 do 11 smo smeli kaditi, i-grati šah ali karte. Od 11 do kosila in do dveh spet nič, od 2 do 4 kot dopoldne, potem do večerje spet nič, po večerji še malo kajenja, ob desetih pa smo morali biti že na slami. Takrat je komandirju straže raportiral sobni starešina, koliko nas je v spalnici, v ambulanti in koliko v bunkerju, to je v kleti za premog. Bile so organizirane tudi razne kolone za čiščenje hodnikov, stranišč, za delo na vrtu itd. Vsak dan so iz vseh sob nabrali 40 zapornikov. Šli so v stavbo današnje gimnazije, kjer so imeli stražarji svojo kasarno. Tu so čistili sobe, postiljali, pomivali tla, strani-

šča in pljuvalnike. Za Telo-vo so nabrali same duhovnike, da so po Št. Vidu samotno prevažali gnoj. Vsa ta dela v kasarni niso bila samo ponižujoča, bilo je zraven dosti tudi šikaniranja, psovanja in brc. Za Nemce smo bili samo »Sauleuten«. Najbolj so nas gonili mladi Kočevarji, pripravniki za gestapo. Najboljše je še bilo delo na vrtu, posebno če je bil stražar zaspan. Drugače pa si prišel lahko za najmanjšo stvar v bunker. Zadostovalo je, če nisi dovolj urno skočil pokonci, ko se je prvi, ki je zagledal stražarja, ko je vstopil v sobo, na ves glas zadril »Achtung«, če si na hodniku zašepetal besedo; ali če se ti je še kadilo iz ust od zadnjega dima, ko je pretekel čas kajenja.

(Nadaljevanje sledi.)

Začetek tečajev za angleščino

Ljudska univerza v Tržiču bo letos spet uvedla tečaje za angleščino, začetnega in nadaljevalnega. Vse, ki se namravajo učiti angleščine, vabimo na sestanek, ki bo v petek ob 7. uri zvečer v gimnaziji, kjer bodo dobili nadaljnje informacije glede poučevanja angleščine v teh tečajih, glede ukovine itd. Na sestanku bo tudi sporazumno z obiskovalci določen urnik tečajev.

„Kje gori? Kaj gori?“

Tako so se spraševali ljudje v tednu med 19. in 22. septembrom v poznih večernih urah v Tržiču in njegovi okolici.

Štab Občinske gasilske zveze je bil na kontroli po gasilskih domovih, obenem pa se je prepiral o pripravljenosti gasilskih enot za primer požara na območju posameznih vasi in naselij, kakor tudi v mestu samem.

»Zakaj pa ravno, ko se človek uleže? Zakaj ne pri dnevu? To so muhe posameznih gasilskih funkcionarjev! Druga dela nimajo« in tako dalje — so se slišale opazke z oken, na cesti in to še od ljudi, ki se štejejo k inteligentnim. Pa pustimo to! Vesten in požrtvovalen gasilec socialistične skupnosti se ni spraševal, že spečega je vrgel znak alarma iz postelje. Kljub celodnevni delu in izmučenosti ni pomišljal, kaj bi ukrenil, ali naj se vleže nazaj ter pusti tovariše na cedilu — ne, zanj bi bilo to podlo, pa čeprav je to samo preizkušnja, vaja, ki mu morda nikoli ne bo v korist. Kaj se ve. Na poti proti gasilskemu domu ali orodjišču pomirjuje razburjene soobčane, požira neumestne opazke, ki pa se jim brezbrizno smeje: »Le norčujte se, saj ne veste, da bo morda v primeru vaše nezdgoe ravno ta tisti, ki bo žrtvoval, kar največ bo mogel, da vam obvaruje premoženje, morda celo življenje!«

V orodjiščih je vse živo! Prvi so že oblečeni, drugi pre-

gledujejo motoriko, tretji pregledujejo, ali je orodje v redu, — pa saj bi bilo preveč naštevjanja, oglejte si in pridružili se jim boste!

Poveljnik je zbral desetino ter jo odposlal na določeno mesto v akcijo proti sovražniku, ognju. Čim več mu iztrgati iz grabežljivih krempelj. Desetarji, še zaspani in iznenadeni se javijo vodji vaje na določenem požarišču in že razporede trezno in taktično svoje moštvo po terenu.

Člani štaba vestno in preudarno spremljajo vsako njihovo kretnjo in ali je voda, kjer se črpa, zadosti globoka, ali motorka brezhibno deluje, kako so položene cevi, kateri objekti se »varujejo«, kje in s katere strani se »napada«.

Ogenj je udušen. Marljivo moštvo je svojo nalogo častno izvršilo, lastnik gorečega objekta z zadovoljstvom pregleduje rešeno imovino. Orodje se pospravi, moštvo se javi poveljujočemu, da je pripravljeno za odhod. Po kratkih besedah pohvale pa tudi ostre graje zaradi pomanjkljivosti, bodisi na račun posameznika ali celotnega društva, s pozdravom »Na pomoč!« in trdimi stiski roke oddide komisija naprej na območje druge čete.

Piski siren, reševanje danih nalog, graje in pohvale se vršijo večer za večerom. Marljivi gasilci izvršujejo svoje naloge vestno in hitro. Kritike so jim samo v izpodbudo k še vestnejšemu izpolnjevanju nalog, ki jim jih nalaga

naša socialistična skupnost.

Braniti pred elementarnim neizgledom vseobčno in privatno imovino, pa naj bo podnevi ali ponoči, to je geslo požrtvovalnih in poštenih gasilcev.

Pohvale vredni sta društvi Podljubelj in Puterhof, ki sta znatno pomladili svoje vrste. Gorski Lom si je znatno izpolnil inventar ter ga zna tudi dobro in pravilno uporabljati.

Društva v Tržiču samem so vestno in požrtvovalno izvršila zadane naloge, vendar pa je bilo opaziti, da ekipi Lesno-industrijskega obrata ter tovarne Peko nista sodelovali.

Opaziti je, da na našem podeželju marsikak gospodar še ne razume prav pomoči, ki jo nudi lahko društvu in socialistični skupnosti, četudi samo za vaje posodi vprežno živino. V Sebenjah je to pri zadnjih vajah bilo opaziti, toda vrli gasilci so se z motoriko na rokah podali na pot. Za to s tega mesta apelira Občinska gasilska zveza na lastnike vprežne živine, da v podobnih primerih prostovoljno in nemudoma pridejo najbližji k orodjiščem v pomoč za prevoz.

Tudi vsa ostala društva so v zadovoljstvo članov tehnične komisije rešila svoje naloge (seveda kdor dela, — greši) z manjšimi pogrškami ali pomanjkanjem elana.

Nočne vaje so za nami! Upamo, da nas sirene v letošnji jeseni in zimi ne bodo več vznemirjale.

Poročila o poslovanju in zaključni računi tržiških podjetij za leto 1955

V letu 1954 je Kino podjetje predvajalo 104 filme raznih držav s 421 predstavami. Filme nam dobavljajo podjetja za razdeljevanje filmov iz Ljubljane, Zagreba,

Beograda, Sarajeva in Hercegovina.

Ob koncu leta 1954 smo po nalogu LOMO odstopili Hotelu Pošta Kinookrepčevalnico, ki je bila postranska dejavnost kina.

KINO TRŽIČ

Aktiva:		v tisočih
a) Osnovna sredstva:		
1. Osnovna sredstva	2,651 din	
2. Izločena sredstva	489 din	
b) Obratna sredstva:		
3. Denarna sredstva	145 din	
4. Gotovi izdelki in blago	89 din	
5. Aktivne časovne razmejitve	12 din	
c) Sredstva v obračunu in druga aktiva:		
6. Kupci in druge terjatve	212 din	
d) Finančni uspeh:		
7. Razporejeni dobiček	515 din	
Skupaj aktiva	4,113 din	
Pasiva:		
a) Viri osnovnih in izločenih sredstev:		
1. Sklad osnovnih sredstev	2,088 din	
2. Popr. vrednosti osn. sredstev	563 din	
3. Razni skladi	459 din	
b) Viri obratnih sredstev:		
4. Pasivne časovne razmejitve	96 din	
c) Viri sredstev v obračunu in druga pasiva:		
5. Dobavitelji in druge obveznosti	392 din	
d) Finančni uspeh:		
6. Dobiček	515 din	
Skupaj pasiva	4,113 din	

KMETIJSKA ZADRUGA PODLJUBELJ

Aktiva:		
a) Osnovna sredstva:		
1. Osnovna sredstva	1,732 din	
2. Investicije v teku	3,417 din	
3. Izločena sredstva	4,809 din	
b) Obratna sredstva:		
4. Denarna sredstva	819 din	
5. Surovine in material	140 din	
6. Proizvodnja	4,802 din	
7. Gotovi izdelki in blago	—	
8. Aktivna časovne razmejitve	27 din	
c) Sredstva v obračunu in druga aktiva:		
9. Kupci in druge terjatve	5,975 din	
10. Druga aktiva	240 din	
d) Finančni uspeh:		
11. Razporejeni dobiček	—	
12. Izguba	—	
Skupaj aktiva	21,961 din	
Pasiva:		
a) Viri osnovnih in izločenih sredstev:		
1. Sklad osnovnih sredstev	1,732 din	
2. Dolgoročni krediti	493 din	
3. Razni skladi	5,116 din	
4. Drugi viri finansiranja investicij	2,924 din	
b) Viri obratnih sredstev:		
5. Banka — krediti	4,026 din	
6. Angažirani del lastnih skladov	3,429 din	
7. Pasiva časovne razmejitve	—	
c) Viri sredstev v obračunu		
8. Dobavitelji in druge obveznosti	876 din	
9. Druga pasiva	1,396 din	
d) Finančni uspeh:		
10. Dobiček	1,969 din	
11. Kritje izgube	—	
Skupaj pasiva	21,961 din	

RADIOMEHANIKA TRŽIČ

Podjetje Radiomehanika je obrtna delavnica, ki zaposluje upravnika, dva radiotehnična pomočnika in vajenca ter honorarnega knjigovodjo. Je pavšalirano s predpisom pavšalnega davka mestni občini. Z ozirom na to, da je bilo podjetje pavšalirano s septembrom 1954, je bilo do tega časa izplačanih preveč plač, kar ob koncu leta predstavlja izgubo 63.733 din. Te mora zaposleno osebo kriti iz plač v letu 1955 s tem, da dobiva 80% plače.

Aktiva:

a) Osnovna sredstva:	
1. Osnovna sredstva	309 din
2. Investicije v teku	—
3. Izločena sredstva	18 din
b) Obratna sredstva:	
4. Denarna sredstva	9 din
5. Surovine in material	907 din
6. Proizvodnja	—
7. Gotovi izdelki	—
8. Aktivne časovne razmejitve	31 din
c) Sredstva v obračunu in druga aktiva:	
9. Kupci in druge terjatve	58 din
10. Ostala aktiva	138 din
d) Finančni uspeh:	
11. Dobiček	—
12. Izguba	64 din
Skupaj aktiva	1,534 din

Pasiva:

a) Viri osnovnih in izločenih sredstev:	
1. Sklad osnovnih sredstev	309 din
2. Dolgoročni krediti	—
3. Razni skladi	—
4. Drugi viri in finansiranje investicij	—
b) Viri obratnih sredstev:	
5. Banka — krediti	800 din
6. Angažirani del lastnih skladov	7 din
7. Pasivne časovne razmejitve	—
c) Viri sredstev v obračunu in druga pasiva:	
8. Dobavitelji in druge obveznosti	341 din
9. Druga pasiva	13 din
d) Finančni uspeh:	
10. Dobiček	—
11. Kritje izgube	64 din
Skupaj pasiva	1,534 din

»PREHRANA«, TRŽIČ

Aktiva:

a) Osnovna sredstva:	
1. Osnovna sredstva	808 din
2. Investicije v teku	—
3. Izločena sredstva	883 din
b) Obratna sredstva:	
4. Denarna sredstva	526 din
5. Surovine in material	564 din
6. Proizvodnja	—
7. Gotovi izdelki in blago	14,935 din
8. Aktivne časovne razmejitve	121 din
c) Sredstva v obračunu in druga aktiva:	
9. Kupci in druge terjatve	2,135 din
10. Druga aktiva	—
d) Finančni uspeh:	
11. Razporejeni dobiček	—
12. Izguba	—
Skupaj aktiva	19,972 din

Pasiva:

a) Viri osnovnih in izločenih sredstev:	
1. Sklad osnovnih sredstev	808 din
2. Dolgoročni krediti	—
3. Razni skladi	848 din
4. Drugi viri finansiranja investicij	—
b) Viri obratnih sredstev:	
5. Banka — krediti	10,690 din
6. Angažirani del lastnih skladov	—
7. Pasivne časovne razmejitve	92 din
c) Viri sredstev v obračunu in druga pasiva:	
8. Dobavitelji in druge obveznosti	7,534 din
9. Druga pasiva	—
d) Finančni uspeh:	
10. Dobiček	—
11. Kritje izgube	—
Skupaj pasiva	19,972 din

Andrej Tišler:

Na Koroško

(Nadaljevanje)

Preden nadaljujemo našo pot skozi Rožno in Podjunsko dolino, kjer žive Slovenci še najbolj strnjeno, si na kratko oglejmo koroški plebiscit, s katerim je bil ta lepi kos slovenske zemlje odtrgan od matične Slovenije.

Ceprav smo v letih 1918 in 1919 Koroško vojaško zasedli, so v jeseni l. 1919 v Parizu podpisali seržermenski mir in razdelili Slov. Koroško na 5 delov: Kanalsko dolino so prisodili Italijanom, Mežiško dolino in Jezersko Jugoslaviji, Beljak z okolico ter Ziljsko dolino Avstriji, za Celovško kotlino pa so določili ljudsko glasovanje ali plebiscit. Glasovalno ozemlje pa so zopet razdelili na 2 dela: prvi večji del ali cona A je obsegal vse ozemlje južno od Drave, Baško jezero, dalje od Rožeka do Vrbe (Velden), po sredi Vrbskega jezera do njegovega odtoka v Gline, dalje do izliva Gline v Krko. Mejo je dalje tvorila Krka do Mostiča, šla preko Male Svinjske planine, po grebenu pogorja, ki loči Dravsko od Labodske doline na Košenjek (1522 m) nad Dravogradom.

Drugo glas. ozemlje ali cona B s Celovcem je segalo do vrha Osojskih Tur med Vrbskim in Osojskim jezerom, preko Št. Urške in Št. Helenke gore, nad Gosposvetskim poljem do Mostiča ob Krki.

Glasovanje v cona A je bilo določeno na 10. okt. 1920. Če bi zmagali Slovenci, bi se vršilo nato glasovanje v cona B. Ker pa so zmagali Nemci, glasovanja v cona B ni bilo. Ko je bil določen plebiscit, se je razvila obojestranska propaganda. Navidezno je za nas dobro kazalo, naši shodi so bili dobro obiskani, vendar pa je imela nemška agitacija boljši uspeh. Fantom so slikali mučno vojaško službovanje v Makedoniji, delavcem so kazali razna neurejena socialna vprašanja v bivši državi SHS, kmetje so imeli svoje pomisleke — Ljubljana je predaleč, Celovec bo pa z glasovanjem v cona B zagotovo odtrgan, na eni strani osovražena srbska monarhija, na drugi strani pa republika pod vodstvom socialne stranke. Toda kljub temu smo na ozemlju južno od Drave dobili večino. Na celokupnem

glas. ozemlju, to je v cona A pa je glasovalo za Jugoslavijo 15.279, za Avstrijo pa 22.025 volivcev.

Glasovanje je potekalo tako, da je vsak volivec prejel od komisije 1 kuverto in 2 glasovnici: belo (za Jugoslavijo) in zeleno (za Avstrijo). Nato je v posebni sobi, kjer je bil sam (če je glasoval za Jugoslavijo), zeleno glasovnico pretrgal, belo pa pustil celo. Obe je dal v kuverto in spustil v skrinjico. Koliko je bil ta plebiscit, ki nam je bil ob taki situaciji kot je bila l. 1919, vsiljen, ne bom tukaj razpravljati. Zgodovina bo povedala svoje. Omenil sem le najglavnejše tistim našim bralcem, zlasti pa mladini, ki o tem ni skoraj nič poučena.

Rožna dolina, ki sega jugovzhodno od Beljaka do sivega Obirja, je dolga okrog 60 km in leži ob severnem vzhodu Karavank. Po zgornjem delu Rožne doline vodi proga Beljak—Področca. Stojimo na obali Baškega jezera (Faaker See), kjer je nekoč stal Trajber in zapel:

N'mav čriez jizaro —
n'mav čriez gmajnico,
tam je dragi dom...

ter očno končal:

Zdaj vse minulo je, nič več
pel ne bom, ker ni več moj
dragi dom.

Rož je domovina najlepših koroških narodnih pesmi, v katerih so ozlita vsa narodna in ljubezenska čustva. Lepih narodnih običajev jim nihče ne more iztrgati. Stehvanje sem že omenil. Nemčurskega vasa valca svari pesmica:

Kaj se ti pobič v nevarnost
podajaš, čez Savco v vas ho-
diš, pa marnjvat ne znaš.

In druga:

Ne hod ukol hiše, ne pod-
peraj voglov, naša hiša je no-
va, ne nuca stebrov.

Veselo ganljivi so prizori na kmečki »ohceti«. Ko pridejo po nevesto, godec med drugim zaigra tisto znano pesem:

Le jemlji nevesta slovo
od svojga očeta lepo,
skrbeli velik so za te,
zahvali pristrčno za vse!
Le jemlji nevesta slovo,
materi poljubi roko,
velik so imeli skrbi,
da zrasla poštena si ti!

Baško jezero meri 2,3 kvad. metrov. Krasen je pogled na sive vrhove Karavank. Poleg jezera je vas Bače (Faak). Za hribčkom na jezeru leže Loče (Latschach) pod visoko Jeko (2144 m). Blizu Loč so Malošče. Dalje proti vzhodu leže Ledenice, eno uro od tod pa je Rožek ob Dravi.

Najiminitnejši kraj v Zg. Rožu je Št. Jakob, nekdanj slovenska trdnjava. Z otvoritvijo karavanske železnice leta 1906 se je obrnilo že na slabše. V občino se je naselilo mnogo nemčurskih uradnikov in železničarjev, ker je Področca, kamor pripelje proga z Jesenic skozi blizu 8 km dolgi karavanski predor in se tod odcepi v Celovec in Beljak, blizu Št. Jakobu. Nekdanja slovenska šola se je morala seveda preurediti v dvojezično ali utrakvistično. V skrbi, da ne bi izgubil Št. Jakob svoj slovenski značaj, je M. Ražun s podporo Ciril Metodove družbe zgradil 3-razredno slovensko šolo v Št. Pe-

tru pri Št. Jakobu. Tako sta pred I. svetovno vojno obstajali v občini Št. Jakob dve šoli, 4-razredna utrakvistična in 3-razredna slovenska narodna. V dvojezičnih je bil pouk prvo leto slovenski, ostala leta pa navadno nemški. Slovenskih učiteljev seveda vseskozi primanjkuje. Da otroci pri tem slovenščino precej pozabijo, nam kaže naslednji primer: Na sprejemnem izpitu v celovski gimnaziji je profesor narekoval: Jež in lisica (pika),

učenec pa je napisal: Jesch in Lúsitza picka. V občini Št. Jakob spadajo tudi Svetne, domovina Miklove Zale. Slovensko prosvetno društvo Rož v Št. Jakobu je prvokrat leta 1951, nato leta 1953 in tudi letos 14. avgusta priredilo v Svetnah tradicionalno igro: Miklova Zala na zgodovinskih tleh.

V Lešah pri Št. Jakobu je bil rojen leta 1828 slovenski slovničar in ustanovitelj Mohorjeve družbe prof. Anton Janežič. Onstran Drave, na zahodnem pobočju Zadnice, leži Št. Ilj ob Dravi. Kraj mi je v živem spominu na plebiscit v letu 1920. Naše vojaštvo se je že prej moralo umakniti iz Koroške. Preko demarkacijske črte med conama A in B so začeli prihajati sumljivi ljudje iz nemške strani. Nekateri z glasovalno »pravico«, drugi s terorističnimi nameni, strahovati slovensko prebivalstvo na dan plebiscita. Zato sta obe slovenski telovadni društvi (Orel in Sokol) izmed svojega članstva organizirali civilne straže v pomoč Koroškim Slovincem.

Tržiški Sokoli so si izbrali nevarno nemčursko gnezdo Borovlje. Člani orlovskih odsekov Tržič — Škofja Loka pa smo v noči 8. oktobra 1920 zasedli Št. Ilj in Škofiče. V Št. Ilju, kjer je imel »komando« pokojni Anton Ahačič (pade kot talec v Zirovnici l. 1942), smo v noči 9. oktobra ujeli, razorožili in zaprli z gorjačami in boksarji ter revolverji oborožene nemčurje ter jih nato pognali preko demarkacijske črte. Pri tem nam je pomagalo nekaj domačih slovenskih orožnikov. Še težje stališče pa je imel komandant, naš kapelnik Rudolf Ahačič v Škofičah, kjer so naši ves dan odbijali napade teroristov, ki so strahovali slovenske volivce.

Obiščimo še Bilčovs nad Dravo ter se vrnimo nazaj v Podgorje (železniška postaja Mar. Ellend), ki spada še v občino Št. Jakob. V vseh omenjenih vaseh v Zg. Rožu je bila ob plebiscitu skoraj dvetretjinska večina glasov za Jugoslavijo.

Prva vas v Spodnjem Rožu so Sveče, rojstni kraj slovenskih rodoljubov Einspielerjev. Andrej Einspieler je bil rojen 1813, umrl 1883. Mnogo je pisal, ustanovil Družbo sv. Mohorja. Leta 1882 je začel izdajati list »Mir«, ki je bil 40 let glasilo koroških Slovincov. Po plebiscitu je bil njegov naslednik »Koroški Slovenec«, po II. svetovni vojni pa imajo Kor. Slovenci »Naš tednik« in »Slovenski vestnik«. (Nadaljevanje sledi)

KMETIJSKA ZADRUGA SV. KATARINA

Glavna panoga zadruga je bila od ustanovitve dalje odkup in predelava lesa. Ker je bil pa zadržni obrat (žaga v Jelendolu) z 31. I. 1954 ustavljen in sme žagati le za lastno uporabo, je zadruga odkupovala in prodajala nepredelan les v okroglem stanju.

Skladno s tem je tudi po-

slovni efekt manjši, kakor bi bil sicer.

Kakor je razvidno iz poročila zadruga nima najetega obratnega kredita pri NB, ker ima svoja finančna sredstva za obratovanje. Prav tako gradi lesno skladišče in uvoz ter lastno stavbo iz investicij, s katerimi razpolaga iz lastnih virov.

Aktiva:

a) Osnovna sredstva:

1. Osnovna sredstva	963 din
2. Investicije v teku	202 din
3. Izločena sredstva	2,037 din

b) Obratna sredstva:

4. Denarna sredstva	3,867 din
5. Surovine in material	41 din
6. Proizvodnja	—
7. Gotovi izdelki in blago	4,174 din
8. Aktiva časovne razmejitev	12 din

c) Sredstva v obračunu in druga aktiva:

9. Kupci in druge terjatve	4,892 din
10. Druga aktiva	10 din

d) Finančni uspeh:

11. Razporejeni dobiček	—
12. Izguba	—

Skupaj aktiva 16,202 din

Pasiva:

a) Viri osnovnih in izločenih sredstev:

1. Sklad osnovnih sredstev	1,169 din
2. Dolgoročni krediti	—
3. Razni skladi	2,603 din
4. Drugi viri finansiranja investicij	—

b) Viri obratnih sredstev:

5. Banka — krediti	—
6. Angažirani del lastnih skladov	7,239 din
7. Pasiva časovne razmejitev	10 din

c) Viri sredstev v obračunu in druga pasiva:

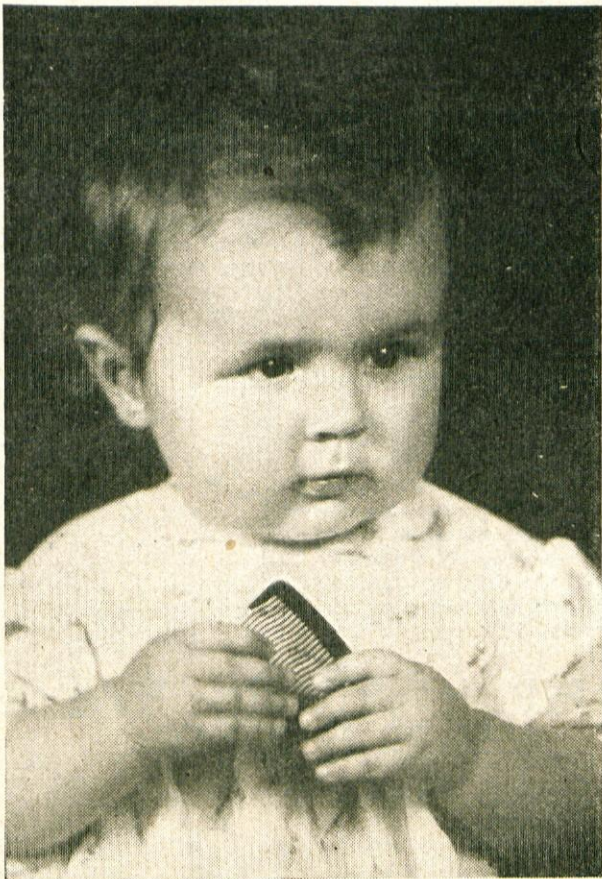
8. Dobavitelji in druge obveznosti	1,855 din
9. Druga pasiva	—

d) Finančni uspeh:

10. Dobiček	3,326 din
11. Kritje izgube	—

Skupaj pasiva 16,202 din

Teden otroka 2. - 9. X. Otroci z motnjami v razvoju

Za »Teden otroka« je Društvo prijateljev mladine v Trzinu organiziralo več prireditev, ki naj povečajo skrb za naše najmlajše, da bo zrasel iz njih nekoč zdrav, sposoben, delaven in dober rod.

O splošnih vprašanjih, ki zadevajo pravilno vzrejo in vzgojo otrok, bodo starši in odrasli sploh razpravljali najprej na **množičnem sestanku** v torek, 4. oktobra.

V četrtek, 6. oktobra bo ob osmih zvečer predaval v dvorani »Svobode« inšp. Vladimir Cvetko o **otroku v osnovni šoli**.

Tretja prireditev v tem tednu bo mladinska igra **Trnuličica**, ki jo uprizori na tržiškem odru Mestno gledališče z Jesenic.

Razen tega je Društvo prijateljev mladine poskrbelo tudi za to, da začno v tem tednu na šolah poslovati mlečne kuhinje, ki bodo pripravljale otrokom med šolskimi odmori malico.

Rdeči križ pa bo začel z nabiranjem sadja za revne otroke, da bodo z njim čez zimo založeni tudi tisti, ki bi jim ga starši sicer ne mogli kupiti.

Tržičani! Obiščite vse našte prireditve in sodelujte pri njih z živim zanimanjem, z nasveti in predlogi. Podprite tudi akcijo Rdečega križa, da bo čim bolj uspela! Zlasti naj tega apelja ne preslišijo pridelovalci sadja v okolici. Pomagajmo otrokom, ki so potrebni pomoči!

Antonija Krašovec

31. avgusta je na svojem domu na Vrhniki po dolgotrajni in hudi bolezni umrla učiteljica Krašovec Antonija.

Učiteljica Krašovec je bila Vrhnjanka, rojena 1. 1909. Studirala je v Ljubljani in tam leta 1929 maturirala na ženskem učiteljskem. Ker pa je bilo v tistih časih težko dobiti učiteljsko službo, je bila nekaj časa brezposelna. Šele februarja leta 1931 je bila sprejeta v službo in dobila učiteljsko mesto na osnovni šoli v Salovcih v Prekmurju. Na tem težkem mestu ob jugoslovansko madžarski meji je vztrajala do okupacije leta 1941, ko so jo madžarski okupatorji pregnali. Vrniti se je morala v svoj rodni kraj, kjer je preživela vso dobo okupacije. Po osvoboditvi leta 1945 se je takoj vrnila v Prekmurje v Salovce ter tam

ostala do 15. avgusta leta 1950, ko je bila na lastno prošnjo premeščena na osnovno šolo v Trzin.

Kraševčeva je bila vestna in požrtvovalna učiteljica. Zlasti v mlajših letih v Prekmurju je razen v šoli, kjer je leta in leta poučevala dopoldne in popoldne, veliko delala tudi na ljudsko - prosvetnem polju na vasi. Zadnja leta pa je bolehalo, dokler ni bila primorana v letošnjem maju zateči se v bolnišnico in se podvreči težki operaciji, toda žal prepozno. Zavratna bolezen (rak) je že opravila svoje in 31. avgusta letos je tej bolezni podlegla, veliko prezgodaj.

Njenega pogreba se je udeležila šolska mladina iz Trzinca ter njeni stanovski tovariši. Učiteljski pevski zbor kranjskega okraja pa ji je v slovo zapel žalostinko.

Ob 10 letnici osvoboditve so si prosvetni in skrbstveni organi zadali važno nalogo, da bodo pospeševali ustanavljanje šol in zavodov, ki imajo nalogo usposobiti duševno zaostale otroke v pomožne in priučene delavce in laže duševno zaostale učence v izučene delavce.

Mnogo je staršev, ki se za take probleme zanimajo, zlasti še tisti, ki imajo v svoji najbližji okolici opravka s takimi otroki. Vsem so potrebna navodila, da bodo začeli čimprej in pravilno vzgajati duševno nerazvitega otroka, kajti že pravilna vzgoja v predšolskem razdobju, je odločilna za vso njegovo življenjsko pot in uspehe.

Iz raznih brošur, predavanj in letakov, ki so bili v ta namen spisani za ljudstvo, bomo v naslednjih sestavkih na kratko povzeli nekaj navodil, ki bodo morda komu v korist.

Otroke z motnjami v razvoju razdelimo v 2 vrsti, to so:

a) duševno nerazviti otroci in

b) duševno zaostali otroci.

Duševno nerazviti otroci so tisti, ki se zaradi nerazvitih ali poškodovanih možganov ne morejo duševno razvijati tako, kot njihovi normalni vrstniki. Tako okvaro možganov lahko povzroči vnetje možganov, ali vnetje možganskih oken (Meningitis), težak porod (klesčni), sifilis matere, rdečke, ki jih preboli noseča mati itd. Duševna nerazvitost se more podedovati tudi po starših. Vzrokov duševne nerazvitosti je več, ni jih pa mogoče vedno ugotoviti.

Duševno zaostali otroci pa so tisti, ki so duševno zaostali zaradi nepovoljnih socialnih razmer, ki se pojavljajo v razprtih domovih, v družini alkoholikov in tam, kjer starši zanemarjajo svoje otroke in tudi niso sposobni, da bi jih pravilno vzgajali. Take otroke moramo staršem odvzeti in jih dati rejnikom ali v zavod, da jih tako rešimo. **Kako spoznamo duševno nerazvitost v rani otroški dobi?**

Duševna nerazvitost, posebno težje stopnje, se pokaže že v zgodnji otroški dobi.

a) Otrok duševno zaostaja v razvoju za svojimi normalnimi vrstniki. Ne zanima se za svojo okolico. Večkrat je pretirano nemiren, za dogajanja okrog sebe brezbrizen, zato ne more spoznavati predmete in dogajanja svoje okolice tako, kot jih spoznavajo normalni otroci mimogrede. Dolgo ne razume govora. Ne zna se igrati: njegova igra je le mehanično ponavljanje istih gibov, ni sposoben, da bi ustvaril kaj novega. Hitro se naveliča vsake igre; normalnim otrokom kviri igro, ker je ne razume, zato ga nimajo radi. Tak otrok se tudi težko privadi na osnovne higienske in kulturne navade (osebno snago, pozdravljanje itd.).

Nasprotje s pretirano mirnimi otroki so pretirano živahni otroci, ki sicer kažejo zanimanje za svojo okolico, a je vendar ne poznajo, ker niso sposobni opazovati posameznega predmeta ali dogajanja, temveč begajo neprestano sem in tja, ter se težko podrejujejo ukazom.

(Nadaljevanje sledi)

Mladina ju bo pogrešala

Ob začetku letošnjega šolskega leta sta zapustila tržiško gimnazijo predmetna učitelja tov. Costa Stana in tov. Costa Anton. Skoraj dvajset let sta z nesebično požrtvovalnostjo posredovala znanje tisočim tržiških otrok. Že davno pred vojno sta posvečala vse svoje moči napredku tržiškega delavskega otroka, ki sta ga hotela kar najbolje pripraviti za življenje. Kot zavedna narodnjaka sta morala med vojno v internacijo. Njune besede, polne narodnostne zavesti pa so vodile mnoge njune dijake v boj proti tujcem in tako ni le slučaj, da je bilo med padlimi fanti tržiške gimnazije največ dijakov ravno iz razreda tov. Costove. Po vojni sta nadaljevala z delom. Spet je bila tov. Costovi prva skrb, kako bi slehernega dijaka izoblikovala v človeka, vrednega človeškega dostojanstva. Z vsakim dijakom posebej je živela, ga poskušala razumeti in mu pomagati preko težav. Bila pa ni le sijajen šolnik, tudi pošolsko delo, delo v sindikatu, v raznih organizacijah itd. je postavljala daleč pred osebne težnje. Tovariš Costa pa je poleg dela v razredu širil med dijake mladinski tisk in budil v njih ljubezen do lepe knjige. Kot navdušen planinec je

odkrival dijakom (posebno še članom planinske skupine) lepote slovenske zemlje. Vsako leto je poskrbel za smučarski tečaj na Kofcah. Brez njega bi najbrže ne bilo tudi marsikateri nepozabne dijaške ekskurzije v Zagreb, v Dalmacijo, na morje. — To je le nekaj skromnih besed na rob dvajsetletnega plodnega dela Costovih v Trzinu. Še te se bodo izgubile in pozabile, ostali pa bodo tisoči hvaležnih dijakov in dijakinj, katerim sta pomagala utreti pot v življenje. V imenu vseh, kateri smo bili deležni tolike Vajine prizadevnosti, požrtvovalnosti in ljubezni — iskrena Vama hvala!

NOVE KNJIGE

France Bevk: **Tovariša**, broš. 110 din, kart. 130 din.

Bogomir Magajna: **Zgodbe o lepih ženah**, ppl. 310 din.

Ivan Vouk: **Na mejniku dveh svetov**, ppl. 190 din.

Ernest Hemingway: **Starec in morje**, ppl. 430 din, pl. 510 din.

Charlotte Bronte: **Sirota iz Lowooda**, pl. 850 din, ppl. 750 din.

Louis Guilloux: **Angelina**, broš. 600 din, ppl. 750 din, pl. 850 din.

Ilias Venezis: **Eolska zemlja**, ppl. 600 din, pl. 700 din.

500 km z avtobusom po Koroškem in Štajerskem

Naše Turistično društvo priredi vsako leto po en dnevni izlet tudi za svoje najagilnejše sodelavce. Namen tega izleta (ali bolje te poučne ekskurzije) je, da udeleženci čim bolj spoznajo naše turistične kraje in njihove naravne lepote, kulturne spomenike ter dejavnost njihovega prebivalstva in da navežejo čim ožje stike s turističnimi delavci po naši domovini. Če je taka ekskurzija dobro pripravljena — in letošnja je bila še prav posebno — potem dobe udeleženci na njej nešteto koristnih pobud za svoje nadaljnje delo.

Letošnji obisk je veljal pomembnejšim krajem naše Koroške in Štajerske. V soboto, 10. septembra so udeleženci že ob štirih zjutraj zasedli prostore v posebnem avtobusu, ki ga jim je dal na razpolago SAP. (Za to prijaznost mu bodi izrečena tudi na tem mestu najtoplejša zahvala!) Ni se še zdnilo, ko je vozil avtobus skozi Kranj, Senčur in Kamnik, da bi preko Črnilca čimprej dosegel Štajersko. Vozil je skozi Gornji grad in Mozirje, ne da bi se ustavil. Prvi kratek postanek je bil šele v Šoštanju, starem mestecu s tradicionalno usnjarsko industrijo. Tod smo hoteli pozdraviti našega rojaka, direktorja tovarne usnja, Andreja Stegnarja, pa ga žal ni bilo doma. Že zunaj Šoštanja nam je pogled obstal na novi termoelektrarni v gradnji, ki bo dajala energijo zlasti tedaj, kadar je na naših rekah nizko vodno stanje. Nadaljevali smo pot do Velenja. Tu nas je čakalo še večje presenečenje. Vedeli smo že prej, da sta tu rudnik lignita in termoelektrarna, nismo pa slutili, kaj vse so Velenjanci ustvarili v zadnjih letih: Velenjsko jezero s kopališčem, športnimi prostori, parki in restavracijo ob njem, letno gledališče, številne week-end hišice — in pa za celo mesto novih stanovanjskih zgradb. Občudovali bi Velenjane in še, pa smo morali po zajtrku v restavraciji ob jezeru nadaljevati z vožnjo, če smo hoteli še dopoldne preko Slovenjgradca, Meze in Ravna na Koroškem prispeti v Mežico. Tod nas je že čakal jamski vlak, da nas popelje v rudnik, kjer kopljejo svinčevo in cinkovo rudo (pa tudi molibdenove je nekaj vmes). Vsak s svojo karbidko smo si ogledali rove, v katerih iščejo rudo. Seveda si je vsak svoj kos rude vzel tudi s seboj za spomin. Po ogledu rudnika smo se odpeljali v Črno h kosilu, kjer smo bili prav dobro postreženi. Po kosilu smo se vrnili v Žerjav, kjer so nam razkazali še separacijo in topilnico svinca. Tu je bilo toliko zanimivega, da smo porabili za ogled vse popoldne in smo se morali odpovedati vsem nadaljnjim ogledom, ki so bili še v načrtu za ta dan. Ko smo zopet sedli v avtobus, je le-ta zdrvel proti Dravogradu in ob Dravi navzdol v Maribor. Vendar smo spotoma le dobili vtis o tem, kaj so oziroma kaj bodo hidrocentrale v Dravogradu, Vuzenici, Vuhredu, Ožbaltu, Fali in nad Mariborskim otokom. Marsikaj, kar je danes še nad vodo, bodo tod zalila kmalu zaježitvena jezera. Zato po vsej dravski dolini tudi prelagajo ceste višje gor.

Ob prihodu v Maribor je bilo mesto že v lučih. Zato se tu nismo ustavili za dolgo, temveč smo se odpeljali na Pohorje. Tu gori smo šele videli, kaj je potrebno napraviti in kaj se tudi da napraviti za razvoj turizma. Vseh domov seveda nismo videli. Ogledali smo si le tiste, v katerih smo večerjali ali prenočevali ali se zjutraj okrepčali (Železničarski planinski dom, 1086 m, Počitniški dom Miloša Zidanška, 1030 m, Počitniški dom PTT, 910 m).

Zjutraj smo obžalovali, da zaradi megle nismo mogli uživati še prekrasnega razgleda. Pa smo se potolažili, saj so nas čakala še velika nova doživetja. Vrnili smo se v Maribor, kjer so nas že pričakovali tamkajšnji turistični delavci. V njihovem spremstvu smo si nato ves dan ogledovali znamenitosti mesta in okolice: novi akvarij z eksotičnimi ribicami in favno Jadranskega morja, hidrocentrale Mariborski otok, športna igri-

šča Branika z restavracijo — tu smo tudi kosili — itd. Maribor se poleg Celja izmed vseh slovenskih mest najlepše razvija!

Popoldne smo si podrobno ogledali novo tovarno glinice in aluminija v Kidričevem, ki je pred nekaj meseci začela obratovati. Obrati za praženje boksita, za elektolizo itd. so v gigantskih stavbah, da jih z enim pogledom niti ne pregledaš. Videti Kidričevo — to je res doživetje!

Naša zadnja postaja je bilo Celje. Celjsko Olepševalno in turistično društvo nam je pripravilo tod nadvse prisrčen sprejem in nas tako lepo pogostilo, da tega ne bomo pozabili. Zato se od odbornikov tega društva nikakor nismo mogli kar tako ločiti in smo ostali z njimi v tovariškem pomenku pozno v noč. In bi ostali pri njih še čez polnoč, če nam ne bi bilo treba biti zjutraj spet na naših delovnih mestih. Zato smo se o polnoči poslovili in odbrzeli domov — z nepozabnimi vtisi z letošnje ekskurzije.

CAMPING „TOMINČEV SLAP“ V PRVI SEZONI

Zadnja leta se med turističnimi oblikami letovanja in izletov vse bolj uveljavljajo campingi. Tako je bilo tudi naše Turistično društvo prisiljeno, da pripravi primerne prostore za camping. Z izbiro prostorov in z načrti se je društvo začelo baviti že lani in so bili njegovi campingi že lani tudi vnešeni v seznam campingov. Zato letos ni bilo mogoče več odlašati in je spomladi poseben odsek društva moral kar krepko zagrabit za delo, tako da je bil v začetku sezone Camping »Tominčev slap« že pripravljen na sprejem prvih gostov.

Gostje so kmalu začeli v

resnici prihajati. Od 27. julija pa do 5. septembra se stalno ustavljajo na našem campingu Danci, Belgijci, Nemci, Avstrijci, Angleži, Norvežani in Amerikanci. Upamo, da so odnesli s seboj tudi najboljše vtise o našem campingu. Saj smo poskrbeli za vse, kar je bilo v naši moči: izbrali smo prijeten prostor, ga okusno opremili, gostje ne pogrešajo ne vode za umivanje, ne pitne vode, imajo na razpolago elektriko, pa tudi gostilna, trgovina in telefon niso daleč. Vsekakor je Camping »Tominčev slap« korak naprej v turističnem razvoju Tržiča.

O senci košatih borov...

Bili smo na letovanju ob morju pod vročim rovinjskim soncem, neprestano na svežem zraku, da se kar ne moremo spet privaditi zaprtih prostorov. Spali smo v šotorih, živeli noč in dan na prostem. Naša telesa so porjavela in se bronasto svetilo samega zdravja. Otroci so jedli z neznanjskim tekmo našo odlično in izdatno hrano. Zredili so se skoraj vsi tudi do 2,5 kg v kratki dobi 18 dni.

Čisto blizu železniške postaje je stalo naše taborišče ZB okraja Kranj v lepem borovem gozdiču. Nad nami je bilo taborišče prosvetnih delavcev, na levi fizikurnih pravakov, na desni pa taborišče Ferialnega saveza. Tu pa tam so stali še posamezni privatni šotori. Pred nami je bila cesta, onkraj nje železniška proga, ki teče tik obale. Ob postaji dolga kompozicija železniških vagonov, v kateri so letovali železničarji. Imeli so tudi svoje okroglo betonirano plesišče, poglobljeno v tla. Zato so mu naši duhoviti taborniki rekli — »škaf«.

Ob pol sedmi uri je bilo vstajanje, nato jutranja telovadba, umivanje in pospravljanje šotorov. Potem zajtrk: kava, dva kosa kruha s surovim maslom, medom, ali marmelado. Ob morskimi obali leže nagromadene skale, vmes napol porušeni pomoli. Tam smo se kopali. Taborniki so bili razdeljeni v skupino plavačev in skupino neplavačev. Na kopanje so nam prinesli malico: kruh, sadje. Morska voda je bila topla, čista. V njej je plavalo na tisoče silno majčkenih mladih ribic, večje so se skrivale med čerami. Kaj bi pravila, kako je bilo lepo v vodi. Vsak ve, kdor se je že kdaj zaupal božanju lahkih valčkov. Sončili smo se na skalah, odšli domov na kosilo. Naša kuhinja je bila primitivna, spominjala nas je na nekdanje partizanske, le da je bila naša sedanja brez primere boljše založena. Kuharice so kuhale v treh vojaških kotlih in vsak dan pričarale obilno izdatno in okusno hrano. Otroci so se postavili v vrsto in sprejemali vsak svoj obrok. Ko

so pojedli, je glavna kuharica s kuhinjsko potolklo po kozici in oznanila: »Repete«. To je bila mogočna beseda, ki je poklicala v novo vrsto vse tiste, ki so želeli ponovitve. Ni tedaj čudno, če so bili otroški trebuščki napeti kot bobni.

Po kosilu — dveurno počivanje. Spočetka so se ga taborniki branili, vendar so se kmalu navadili reda. Potem spet kopanje, malica: kruh, sadlana ali sir in sadje. Ko so se podaljšale večerne sence so se gojenci zbrali na igrišču z nogometno žogo. Sledila je kulturna ura. Posedli so ob tovarišici in poslušali zgodbe o postanku in razvoju zemlje, o postanku rastlin in živali o pračloveku in početku človeške družbe. Včasih so poslušali pravljice — resne in zabavne, peli in se učili deklamacije.

Ob 19. uri je bila večerja, spočetka ob 21., potem ob pol 21. spavanje. Tišino je motil železničarski zvočnik, ki je igral plesalcem v »škafu« do 22. ure. Potem so luči ugasnile. Taborišče je objel spanec. V nočni tišini so se oglašali čuki. Med drevjem so neslišno letali netopirji. Svetla mesečina je tkala prijetne sanje.

Ob zori so zagrubile grlice in zagostolele ptice. Spet se je pričel nov dan, poln srečnih, brezskrbnih ur.

Obiskali smo rovinjski akvarij in s stolpa rovinjske katedrale uživali prekrasni razgled. Na vrhu stolpa je kip sv. Evfemije, ki ob levem boku drži del ladijskega krmla. Ko piha od severa ali vzhoda, je kip obrnjen proti morsk gladini. Če je pa obrnjen proti celini, pomeni, da bosta jug ali zahodnik prinesla slabo vreme. Bili smo tudi v kinu. Toda tako smo bili vajeni življenja na odprtem zraku, da smo v zatohli dvorani kmalu pospali.

Rovini stoji na hribu, ki se strmo dviga proti vrhu, kjer kraljuje veličastna cerkev. Odkar stoji, je menjal že mnogo gospodarjev. Rimljani, Slovani, Benečani, Avstrijci, Italijani, Jugoslovani, spet Italijani in zdaj znova Jugoslovani so v Rovinju skozi stoletja menjali oblast. Mesto je staro. Hiše slone natrpane druga na drugi, vse kipeče v višino. Med njimi se vijejo ozke, s kamnom tlakovane ulice. Mnogo je še praznih, ker so po osvoboditvi pobegnili iz

Leše in tuji svet

Zaradi gospodarskih kriz, ki so trle naše ljudi vse prejšnje stoletje, ponekod bolj, drugod manj in zaradi pomanjkanja zaslužka, so mnoge lešanske družine tedaj živele v stiski in bedi. Stari ljudje so mi veliko vedeli o tem povedati in prav nazorno naslikati neugodno življenjsko stanje in neznosne socialne razmere. Na srečo današnji mladi rod vsega tega ne pozna.

a) Koroška

Ljudje so si pomagali, kakor so vedeli in znali. Za marsikoga je bila tedaj Koroška tista dežela, ki se pred našimi ljudmi ni zapirala, jih je rada vzela pod svojo streho in jim dala dela ter zaslužka. V prejšnjih časih sta bili Koroška in Gorenjska zelo tesno povezani med seboj. Visoke Karavanke sicer ločijo obe pokrajini, niso pa nikdar ločile naših ljudi s Podravja in Gornjega Posavja.

Na Koroško so hodili mladi ljudje, potem odrasli, pa tudi že priletni, tako moški kakor ženske. Vsakdo je našel svojo zaposlitev. Nekateri so ostali gori samo za določeno dobo, drugi za desetletje ali še dalj. Eden ali drugi je tam gori za vedno ostal, bodisi da si je tam ustanovil lastno družinsko ognjišče, bodisi da ga je tam pokrila zelena ruša.

Mlade fante so starši radi poslali preko Ljubelja h koroškim mojmstrom v uk, druge pa za pastirje. Včasih so že kar otroci bili vpreženi v pastirsko službo. Kljub šolskemu zakonu otroci po naših krajih namreč še dolgo niso bili pritegnjeni k obveznemu šolanju.

Odrasli moški so hodili na Koroško na tkanje, po kamnoseških delih in posebno na gozdarjenje (podiranje in

spravljanje lesa). Ženske so našle zaposlitev tam gori kot žanjice. Korošci so jih zelo cenili zaradi njihove pridnosti in vestnosti in so jih radi najemali na delo.

Nekaj takih primerov naj navedem in tako rešim pred pozabo. Bilo bi škoda, ne le zaradi krajevne zgodovine to opustiti, ampak še bolj iz narodnostnih ozirov moramo poudariti stike med Korošci in Kranjci, ki segajo že nazaj v davno preteklost.

Brat moje stare matere, stric Joža, je živel na Koroškem. Gotovo je stara mati pod njegovim vplivom tudi svojega sina peljala preko Ljubelja k čevljarstvu mojstru v uk. Kakor je bila tedaj navada, je svoje najpomembnejše stvari spravil v rdečo pisano ruto in s „punkeljem“ v roki pešalil z materjo na Koroško. Mojster je bil mladega fanta vesel, ne toliko fant mojstra. Saj je razumljivo. Dom je za otroka svetišče, brezskrbno gnezdece, na katero ga veže sto vezi. Mojster je mladega učenca, mojega strica, peljal na podstrežje, mu odkazal prostor in posteljo. Komaj pa je mojster odšel, je fant vrgel culo skozi lino in še sam skočil „čez gank“, ter jo ucvrl nazaj proti domu. Baj je tako tekel, da je bil prej doma v Lešah kakor mati.

Tudi moj dedek Franc Primožič, mož prej omenjene stare matere, je odšel na Koroško. Poročal sem že, da je bil zaposlen pri gradnji železnice Kranj-Jesenice. Priložnostno je tam zginil in več let nihče ni vedel zanj. Slučajno ga je kasneje nekdo od domačinov srečal na Koroškem pri spravljanju lesa in to „najdbo“ javil.

Nekateri so šli še dalje, kakor poje narodna pesem, »gor na Oberštajersko«. Tako smo Gontijevega Tomaža dobili v Judenburgu, kjer smo v času prve svetovne vojne služili pri »kranjskih Janezih«. Tam smo našli tudi Hanza Kleindiensta, doma na sosednjih Brezjah, ki je v tistem času opravljal važno funkcijo judenburškega mestnega župana. Vsa čast mu, da svojega slovenskega prepričanja kljub častni službi ni pozabil.

Velikokrat sva se z mamopogovarjala o takratnih časih. Pripovedovala mi je o Kotarčah, ki so bile nemški kraj, a so ljudje tam dokaj znali slovensko. Pripovedovala mi je o Starem dvoru (Althofen) in Mariji Pomagaj (Maria Hilf), o življenju tam gori, o delu, hrani in zaslužku. Slikala mi je pot preko Ljubelja, skozi Kožentavro in Gospo Sveto, da se mi je zdelo, kakor da potujem ob njeni strani in z njo vred občudujem lepoto in zanimivost Koroške zemlje. O, kje so tisti zlati časi, ko je bilo tudi meni mehko in prijetno ob materini strani, ko sem bil v njeni šoli!

Zanimivo je vedeti, da je nekdanja Koroška od vseh avstrijskih dežel imela največ nezakonskih otrok. Tako ni nič čudnega, da so tudi neka lešanska dekleta postale na Koroškem mamice. Vem za dva taka primera.

Neki Lešan (Spornov) je tam gori postal oče dveh deklic in ju tudi tam vstnil. Se čisto majhne so koroške deželne oblasti poslale v Leše kot po očetu pristojno domovinsko občino. Eno so vzeli na Brezjah pri Trzišču pri Čezarju in jo posvojili, ker niso imeli lastnih otrok. Tako je postala lastnica dobre kmetije. Druga, Neža po imenu je bila splošno znana kot „Koroša“. Bila je malo slaboumna, zato je ostala samska. Zrasla je

pri dobrih ljudeh, pozneje pa se je preživljala s pletenjem nogavic, zimskih jopic, ščitnikov (zapestnikov, štelcnov), z napravljanim česminovih in brezovih metel, z nabiranjem zdravilnih zelišč (posebno gorskega mahu), mnogo so jo pa podpirali dobri ljudje. Preživela je obe svetovni vojni v samotni hiši „Zahovci“, današnja ljudska oblast pa jo je sedaj oddala v „Dom onemoglih“ na Jesenicah.

Ena Lešanka (Micončkova) je v službi na Koroškem dobila nezakonskega sina. On se je pozneje poročil in imel v zakonu tri fante. Ker so dorasčali po prvi svetovni vojni, jih je več ali manj zajelo hitlerjevsko gibanje. Leta 1934 je takratni kancler Dolfuss začel čistiti po Avstriji hitlerjanske elemente, pa so seveda tudi te tri brate (Golmajer) kot nadležne tujce izgnali v pristojno domovinsko občino Leše. Pravijo, kar se Janezek nauči, to Janezek zna. Pri teh bratih Golmajer je hitlerjanska usmerjenost ostala tudi tostran Karavank živa. Eden je bil bolj miren in dostojen, ostala dva sta na bila vsak zase pravi „zli duh“ in obenem še kriminalca. Najstarejši je bil zelo agilen. Na Ljubelju je pred vojno vzdrževal bife in obenem skrbel za zvezo med kulturbundovci in hitlerjanci tostran in onstran meje.

Odkar pa je bila po razpadu stare habsburške monarhije po vrhu Karavank potegnjena državna meja med Jugoslavijo in Avstrijo, so označene zveze med Gorenjsko in Koroško prenehale. Še celo romanja v Glinje in Gospo Sveto so prenehala. Po prvi svetovni vojni so tihotapci vzdrževali zvezo preko meje, po zadnji vojni pa so številni begunci pridno prečkali mejo. Lešanom v čast moram poudariti, da takih elementov med njimi ni bilo.

Rovinja fašisti in italijanofili. Le v pristanišču je širša ulica, nasip, ki je bil iztrgan ca, morju. Edino ta ulica se ne dviga v hrib. Ob njej je nekaj sodobnejših stavb. Ob vznožju hriba še stoji obok mestnih vrat, nad njimi beneški grb, znamenje nekdanjega beneškega gospostva. Tudi na mestni hiši so beneški grbi in grbi rovinjskih plemičev. Edini spomin v stoletjih, ki se tako naglo odmikajo. Kje so sedaj ošabni plemiči, ki so v ubogih domačinih zrli le svoje hrvatsko govoreče sužnje? Ti so jim obdelovali velika veposestva, na katerih obilno rodila oljka in trta. Sedaj so rovinjski kmetje svobodni in zadovoljni. Gospoda je šla, oni so pa ostali.

Rovinjčani sami so revni. Delajo v tobačni tovarni in v tovarni ribjih konzerv. Vendar je letos tako slab lov na »plave« ribe (sardine, škombri), da dela tovarna le od časa do časa. Pomanjkanje rib je pojav, ki že tri leta ne najde pojasnila.

Mnogo je Rovinj letos zaslužil s tujskim prometom. V mestu samem je le en majhen hotel, vendar pa sta zato na

otoku Katarini in na Crvenem (Rdečem) otoku dva lepa moderna hotela. Poleg njiju pa je zraslo ob vsej rovinjski obali in na obeh otokih novo mestece šotorov.

Prepeljali smo se na krasni Crveni otok. Bil je last neke avstrijske grofice, ki je z nasipom združila dva manjša otoka. Sprva je bil na njem le nunski samostan, pozneje graščina, a sedaj hotel. Grofica je bila žena nekega admirala. Še sedaj vise v hotelu krasne umetniške slike iz pomorskega življenja. Ko je po prvi svetovni vojni Istra pripadla Italiji, je gospodovala na otoku neka italijanska grofica, ki je po zlomu Italije skrivala na otoku fašiste. Ko so leta 1945 naši osvoboditelji prvič stopili na otok, so bili sprejeti s strojnimi. Seveda je bilo gnezdo hitro likvidirano.

V začetku otoka je kamnolom snežno belega istrskega marmorja. Režejo ga v velike bloke in odvažajo v inozemstvo. Ves otok in vsa rovinjska obala sta pokrita z gozdovi visokih krepkih borov, kakršnih pri nas ni. Imajo široke krošnje in dolge, močne igle.

Nasproti Rovinja je sredi takega gozdiča na majhnem polotoku znana bolnišnica za bolnike s kostno tuberkulozo. Žive v rajski okolici, v ugodnem podnebju. Kar moreta človeška sposobnost in narava doseči, se tu uresničuje.

Rovinjčani govore po večini italijansko, saj so potomci nekdanjih italijanskih priseljencev: mornarjev in trgovcev. Od leta 1919 pa do leta 1945 so tlačanili Italiji, tudi pod Avstrijo ni bilo mnogo boljše, da o Benečanih sploh ne govorim. Zato je pravo čudo, da so si kmetje domačini le ohranili svoj hrvatski jezik, dasi je poln italijanskih tujk. V mestu sta hrvatska in italijanska osnovna šola in obe gimnaziji.

Na rovinjskem pokopališču se bohotijo spomeniki nekdanje beneške slave. Imena: Dandolo, de Vescovi, Foscari, Rocca... sami beneški primiki. Grobnice imajo bahave spomenike. Le v kotu grobnice je skromen kotic petih borcev za svobodo brez spomenika. Na pokopališču stoji krasen drevored do 30 m visokih cipres, ki so spodaj tako široke, da se stikajo. Ob vходу na pokopališče stojita dva

široka silno lepa srebrna bora.

Z morske strani je Rovinj kot mestece iz pravljic. Dviga se iz morja kot hrepeneje njegovih prebivalcev. Kipi v višino pod oblake in čaka, da ga preobrazi novi čas.

S težkim srcem smo se odtrgali od Rovinja. Brezskrbno življenje je bilo končano. Vlak nas je kmalu odpeljal med gole istrske skale. Le tu pa tam je še v daljavi zablestela morsk gladina. Večerni mrak se je zgostil. Vlak je hitel skozi noč in nas nosil zdrave in ožgane domov.

Prelepo morje, na svidenje prihodnje leto!

KINO

4.—5. oktobra: Jugoslovanski film »Pot miru« (Obisk maršala Tita v Burmi).

6.—7. oktobra: Angleški film **Dalje od večnosti.**

8.—9. oktobra: Ameriški film **Kadar žene ljubijo.**

11.—12. oktobra: Ameriški film **Ljubezen na bojišču.**

13.—14. oktobra: Francoski film **Trenutek resnice.**

15.—17. oktobra: Angleški film v barvah **Moulin Rouge.**

18.—19. oktobra: Angleški film **Šolanje Toma Browna.**

ŠAH

II. mednarodni turnir v Portorožu

Letošnji mednarodni turnir v Portorožu, ki ga organizira Šahovsko društvo Koper s pomočjo Šahovske zveze Slovenije pod parolo »Šah druži narode«, je privabil veliko število šahistov, saj je sodelovalo 60 moštov iz Avstrije, Švice in Jugoslavije.

Turnir je potekal v štirih, po močeh približno enakih skupinah, v vsaki skupini po 16 moštov, samo v D-skupini po 12 moštov.

Prvič v zgodovini tržiškega šaha se je moštvo Tržiča udeležilo tako močnega tekmovanja. Ekipa »Svobode« iz Tržiča je bila uvrščena v C-skupino, skupino z ostalimi Gorenjskimi moštvami. Po šestdnevni zelo zanimivi in naporni borbi se je ekipa »Svobode« v postavi: Štefe, Keršič, Jurančič in Brezavšček plasirala na osmo mesto pred prvakom Gorenjske Radovljice in Jesenicami, kar je vsekakor pomemben uspeh našega šaha. Najbolje je igral Jurančič na drugi deski, ki je napravil 4 točke iz 6, Štefe na prvi 3½ iz 6; žal sta zatajila ostala dva na 3. in 4. deski, saj sta oba skupaj napravila samo 2½ točke. To je bila vsekakor zelo dobra šola za mlada tržiška šahista, saj sta prvič lahko spoznala, koliko

napora, volje in znanja zahteva močan turnir.

Zmagovalec v A-skupini, t. j. najmočnejši, je bilo moštvo Hitzinga z Dunaja pred Partizanom, Beograd in NSK I. (Novosadski šah) ter Zagrebom. V B-skupini pa Lombar pre Jedinstvom iz Zemun, LŠK II. ter Torpedom, Reka. V D-skupini pa Edo Blažek iz Tesliča.

Ob zaključku turnirja je bil odigran še velik moštveni brzoturnir in sicer po skupinah. V A-skupini sta zmagala NSK I in Zagreb 21½ točk. V B-skupini pa Tetovo, Gornji Milanovac s 34½ pred Zvezdarno Beograd. V naši skupini pa je osvojil prvo mesto Radnički, Kragujevac 31½ pred Rudarjem, Trbovlje I. 31 točk. Moštvo Tržiča je zasedlo osmo mesto od 12 sodelujočih. Posamezniki, so se na brzoturnirju takole izkazali: Štefe 9 točk, Jurančič 3½, Keršič 1 in Brezavšček 5½ točke.

Tudi na brzoturnirju se je pokazalo, da primanjkuje našim šahistom teorije tako otvoritve kot končnice, predvsem pa rutine. Z izpopolnitvijo teh nedostatkov lahko pričakujemo od mladih šahistov nadaljnjih uspehov.

PREKLIC

Preklicujem vse, kar sem neresničnega govorila o Františki Štrukelj in Mariji Perko. — A. Cvek.

Gibanje prebivalstva

Rojeni: Beganovič Marija, tkalka iz Tržiča, je rodila hčerko; Godnjov Julijana, gospodinjska pomočnica iz Tržiča, je rodila deklico; Bogataj Hermenegilda, gospodinja z Bistrice pri Tržiču, je rodila deklico; Leban Doroteja, tovarniška delavka iz Tržiča, je rodila dečka; Kutin Marta, tovarniška delavka iz Tržiča, je rodila deklico; Pretnar Cecilija, gospodinja z Brezji pri Tržiču, je rodila deklico; Komac Franciška, tovarniška delavka iz Jelendola, je rodila dečka; Resnik Terezija, tovarniška delavka z Loke, je rodila deklico; Žos Alojzija iz Čadovelj pri Tržiču, je rodila dečka; Janc Darinka, gospodinja iz Sebenj, je rodila deklico.

Umrli: Žos Katarina, preužitkarica iz Čadovelj pri Tržiču, stara 79 let; Žumer Franc, državni uslužbenec z Bistrice pri Tržiču, star 55 let; Sitar Doroteja, gospodinja iz Žiganje vasi, stara 69 let; Premrl Elizabeta, osebna upokojenka iz Tržiča, stara 59 let; Mlakar Veronika, gospodinja z Bistrice pri Tržiču, stara 59 let; Engelsberger Ivana, osebna upokojenka z Bistrice pri Tržiču, stara 76 let; Žos Janez, novorojenček iz Čadovelj pri Tržiču, star 1 dan.

Poročeni: Cör Franc, tovarniški delavec iz Tržiča, in

Rozman Slavica, tov. delavka z Bistrice pri Tržiču; Zupan Edvard, skladiščni delavec iz Žiganje vasi, in Lipovšek Franciška, tovarniška delavka iz Tržiča; Ogris Friderik-Vladislav, elektrotehnik iz Podljubelja, in Graj Olga, tovarniška delavka iz Tržiča; Pavc Franc, gradbeni tehnik s Slapu, in Smolej Antonija, frizerska pomočnica z Javorničkega rovtja; Eržen Metod, čevljar z Dobrave — Radovljica, in Klavžar Albina, gospodinjska pomočnica iz Tržiča; Polanšek Ciril, delavec s Pristave, in Gogala roj. Jersenko Jera, tovarniška delavka iz Žiganje vasi; Žepič Francišek, kemijski tehnik iz Sebenj, in Raztresen Marija, trgovska pomočnica iz Tržiča; Fischer Ernst, finomehanik z Dunaja, in Smolej Stefanija, tovarniška delavka iz Tržiča; Stular Jurij, gozdni nadzorNIK iz Podljubelja, in Legat Katarina, tovarniška delavka iz Tržiča. — Čestitamo!

Izgubila sem v nedeljo, 4. septembra popoldne od Leš do Bistrice otroško jopico, zunanaj oranžne barve, znotraj belo.

Prosim najditelja, da mi jo vrne proti dobri nagradi.

Ferlič Marija, Bistrica 129 (Trajbah).

Tovarna usnja v Šoštanju

Izdeluje vse vrste **PODPLATNEGA USNJA; DULBOKS**, telečji

in goveji, črn in barvast;

KRAVINO, mastno — na-

ravno, črno in bordo; telečji,

juničji in goveji **BOKS**, v raznih

barvah; cugovano kravino;

LIKANEC ZA OPREMO,

črn in naraven; **GALAN-**

TERIJSKI LIKANEC v

raznih barvah in razno

TEHNIČNO USNJE